Suomen yhteismetsät ry / Antti Kerkelä
Vapaudenkatu 5 B 17
30100 FORSSA

Lausunto 22.3.2022

Eduskunta
Maa- ja metsätalousvaliokunta
mmv@eduskunta.fi

Asia: Valtioneuvoston selvitys: Maa- ja metsätalouden sekä maaseutualueiden valtiontukisääntöjen uudistaminen (E 13/2022 vp)

Suomen yhteismetsät ry pitää ehdotettua valtiontukisääntöjen uudistusta myönteisenä ja kannatettavana muilta osin, paitsi metsätalouden taimikon ja nuoren metsän hoidon tukien osalta uudistusta pidetään puutteellisena ja kansallisen metsästrategian vastaisena.

Suomen yhteismetsät ry kannattaa, että hallinnollista taakkaa pyritään keventämään tuensaajan ja tuen myöntämän viranomaisen välillä poistamalla ennakkohakemusvelvoite taimikon ja nuoren metsän hoidon rahoitustukien osalta, mutta yhteismetsille tulee mielestämme jättää mahdollisuus valita jatkossakin rahoitukseen ennakkohakemusmalli, kuten tällä hetkellä on voimassa. Tuen myöntäminen jälkirahoitteisena de minimis – tukena tuo rajoitteeksi kolmen peräkkäisen vuoden tuen maksimimäärän 200 000 euroa, mikä ylittyy useilla suurilla yhteismetsillä nykyisillä taimikonhoidon toteutusmäärillä. Ehdotettu tukitaso 200 euroa/ha tarkoittaa 333 hehtaaria taimikonhoitoa vuodessa tasaisilla työmäärillä ilman tuen leikkaantumista. Tämä määrä ylittyy aktiivisesti metsiä hoitavissa laajenevissa yhteismetsissä vuosittain ja tukea leikkaantuisi esitetyn de minimis- tuen vuoksi kolmen vuoden aikana näin ollen pois noin 100 000 – 200 000 euroa. Suomen yhteismetsät ry katsoo, että tämä tuen määrän rajoite toteutuessaan asettaisi metsänomistajat eriarvoiseen asemaan.

Suomen yhteismetsät ry haluaa muistuttaa, että yhteismetsät ovat yksityismaata ilman mitään julkisoikeudellista luonnetta tai velvoitetta. Yhteismetsä kuuluu osakastiloille tilojen yhteisenä alueena ja yhteismetsän omistajia ovat osakastilojen omistajat, eli osakkaat. Tukirahoituksen heikennys de minimis järjestelmän rajoituksen vuoksi koskisi siis suurta yksityistilojen omistajajoukkoa. Yhteismetsien osakastilojen omistajat joutuisivat eriarvoiseen asemaan suhteessa muihin metsänomistajiin.

Kansallisen metsäohjelman mukaan metsien tulee olla aktiivisessa, kestävässä ja monipuolisessa käytössä ja metsien elinvoimaisuutta tulee vahvistaa. Samalla yritysmäistä ja aktiivista metsien hoitoa ja käyttöä tulee edistää. Yhteismetsien hankkimilla uusilla metsätiloilla on usein hoitotyörästejä ja taimikonhoitotöitä heti tehtävänä. Hankitut uudet metsätilat on yhteismetsissä yleisesti hoidettu hyvään ja terveeseen kasvukuntoon ripeästi ja saatettu alueet puuntuotannon piiriin. De minimis- tuen maksimimäärän vuoksi esitetty uudistus ei kannusta yhteismetsiä laajenemaan. Esitetty uudistus saattaa myös vaikuttaa metsätilojen kauppaa rajoittavasti, koska taimikkovaltaiset tilat eivät enää olisi yhteismetsille houkuttelevia.

Yhteismetsät on useissa työryhmissä tunnistettu yhdeksi ratkaisuksi metsien pirstoutumisen ehkäisemisessä ja metsien omistus- ja tilarakenteen kehittämisessä, sekä ratkaisuna metsien aktiiviseen ja yritysmäiseen hoitoon ja käyttöön. Nykyistä yhteismetsien hyvää laajenemiskehitystä ei kannata de minimis- tukipakolla katkaista.

Lisäksi Suomen yhteismetsät ry haluaa tuoda esille, että tiestöllä vuosittain keväisin ja syksyisin toistuva kelirikkoaika tulee ottaa huomioon poikkeuksena metsätalouden infrastruktuuriin liittyvien tukien osalta, joissa yhtenä vaatimuksena on liikkumisen salliminen maksutta ulkopuolisille.

Suomen yhteismetsät ry kiittää saamastaan lausuntopyynnöstä. Suomen yhteismetsien yhdistys ry toivoo kohteliaimmin, että lausunnossa esitetyt asiat huomioidaan päätöksenteossa ja yhteismetsille jätetään mahdollisuus nykyisenkaltaiseen ennakkorahoitusmalliin.

Suomen yhteismetsät ry:n puolesta kunnioittaen,

Antti Kerkelä
puheenjohtaja
Suomen yhteismetsät ry